

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR
2025- 2026

1. DATE DESPRE PROGRAM

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE DIN CRAIOVA
1.2 Facultatea	DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ
1.3 Departamentul	5
1.4 Domeniul de studii	SĂNĂTATE
1.5 Ciclu de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii/Calificarea	NUTRIȚIE ȘI DIETETICĂ

2. DATE DESPRE DISCIPLINĂ

2.1 Denumirea disciplinei	Endocrinologie.Diabet zaharat, nutriție și boli metabolice						
2.2. Codul disciplinei	ND3105						
2.3 Titularul activităților de curs	Șef Lucrări Dr. Răducanu-Lichiardopol Corina						
2.4 Titularul activităților de seminar	Asist. Univ. Dr. Cioroianu (Matei) Ramona Andreea						
2.5.Gradul didactic	Șef lucrări/ Asistent univ.						
2.6.Încadrarea (norma de bază/asociat)	Norma de bază						
2.7. Anul de studiu	III	2.8. Semestrul	5	2.9. Tipul disciplinei (conținut)	DS	2.10. Regimul disciplinei (obligativitate)	DOB

3. TIMPUL TOTAL ESTIMAT (ore pe semestru al activităților didactice și de studiu individual)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	3.2 din care: curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	3.5 din care: curs	14	3.6 seminar/laborator	14
3.7 Examinări	1				
3.8 Total ore studiu individual	18				
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					8
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					3
Tutoriat					-
Alte activități, consultații, cercuri studentesti					1
3.9 Total ore pe semestru	60				
3.10 Numărul de credite	2				

4. PRECONDIȚII(acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Parcursirea și/sau promovarea următoarelor discipline :Anatomie, Fiziologie, Fiziopatologie, Genetică, Bazele nutriției, Histologie, Anatomie Patologică, Biochimie, Farmacologie, Imunologie, Pediatrie, Semiologie și patologie medicală. Aceste achiziții curriculare permit dezvoltarea competențelor aplicative de evaluare a riscului medical și de integrare a patologiei endocrine în practica medicală.
4.2 de competențe	Studentii trebuie să aibă capacitatea de a utiliza corect terminologia științifică și medicală; Studentii trebuie să dețină aptitudini de analiză și sinteză; Studentii trebuie să dețină competențe de învățare autonomă și colaborativă; Studentii trebuie să dețină aptitudini de comunicare și lucru în echipă. Studentii trebuie să dețină abilități de utilizare a tehnologiei informației

5. CONDIȚII(acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs cu mijloace audio/video sau mediu online în situații speciale Studentii vor respecta Regulamentul de desfășurare a activităților didactice și de activitate profesională al U.M.F. Craiova. Pe perioada desfășurării cursului studenții vor avea telefoanele mobile închise/ mod silențios; filmarea și fotografierea fără acord sînt interzise Pregătirea temei în conformitate cu cerințele cadrului didactic
5.2. de desfășurare a lucrărilor practice	Stagiile clinice se desfășoară în saloane, situate în incinta Spitalului Clinic Municipal Filantropia Craiova, Str. Sărarilor, nr.28, Clinica de Endocrinologie, etajul 3, conform orarului, în primele 7 săptămîni ale semestrului Studentii vor respecta Regulamentul de desfășurare a activităților didactice și de activitate profesională al U.M.F. Craiova și Regulamentul de ordine interioară al Spitalului Clinic Municipal Filantropia. Pe perioada desfășurării lucrărilor practice studenții vor avea echipament adecvat activității clinice, vor respecta normele de etică medicală, de protecție a datelor personale, normele epidemiologice în vigoare.

	Studentii vor avea un comportament respectuos față de pacienți, aparținători, personalul didactic și personalul medical, vor avea telefoanele mobile închise/ mod silențios; filmarea și fotografierea fără acord sînt interzise. Parcursul anterior de către studenți a noțiunilor teoretice și a metodelor de lucru.
--	--

6. COMPETENȚELE SPECIFICE ACUMULATE

COMPETENȚE PROFESIONALE	- Să cunoască pricipiile de funcționare și de reglare ale sistemului endocrin - Să cunoască factorii de risc, etiologia, fiziopatologia, manifestările clinice, metodologia diagnosticului , profilaxia și managementul afecțiunilor endocrine - Să implementeze noțiunile de endocrinologie în practica medicală în vederea unei abordări integrative, individualizate, a pacientului - Sub supraveghere și îndrumare adecvată, studentul va dobîndi capacitatea de a efectua o anamneză minuțioasă, de a identifica simptomele, semnele și factorii de risc ai bolilor endocrine, va dezvolta abilitatea de a elabora strategia de diagnostic în contextul clinic și planul de tratament, profilaxie și monitorizare - Studentul va corobora cunostintele de endocrinologie cu cele obținute de la alte discipline - să cunoască impactul bolilor endocrine asupra metabolismului, aparatelor și sistemelor - să contribuie la protejarea și ameliorarea sănătății populației - să elaboreze programe și să desfășoare activități de educație pentru sănătate - să faciliteze acțiuni pentru protejarea sănătății în grupuri considerate cu risc - să comunice eficient datele referitoare la activitatea specifică desfășurată
COMPETENȚE TRANSVERSALE	CT1. Autonomie și responsabilitate; - să cunoască și să respecte regulile de etică și deontologie medicală - dobîndirea unor atitudini profesionale și civice bazate pe empatie, corectitudine, respect, colaborare - interes pentru problemele comunității, implicare în rezolvarea lor - să identifice problemele și să ofere soluții responsabile pentru rezolvarea lor CT2. Interacțiune socială; - să colaboreze și să comunice eficient cu pacientul, familia sa și membrii echipei medicale - să aibă respect pentru valorile umane, diversitate și multiculturalitate - să dezvolte abilități de lucru în echipă multidisciplinară CT3. Dezvoltare personală și profesională - să aibă deschidere către învățarea pe tot parcursul vieții, asimilarea progreselor științifice și implementarea lor în practică - să conștientizeze necesitatea studiului individual ca bază a autonomiei personale și a dezvoltării profesionale - să valorifice optim și creativ propriul potențial în activitățile colective - să utilizeze eficient și etic tehnologia informației și comunicării

7.1 OBIECTIVELE DISCIPLINEI (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Dobîndirea de cunoștințe despre bolile endocrine, posibilitățile de diagnostic și de tratament ale acestora, complicațiile și impactul asupra stării de sănătate
Obiectivele specifice	- să analizeze, sintetizeze și să integreze informațiile teoretice cu particularitățile clinice ale pacienților cu afecțiuni endocrine - să deprindă regulile de etică și deontologie medicală, principiile de bună practică, să dezvolte o bună comunicare cu pacientul și cu echipa medicală - să evalueze istoricul pacientului, să efectueze examenul clinic, să elaboreze algoritmul diagnostic adecvat și să stabilească măsuri profilactice și terapeutice diferențiate, adaptate cazului - să comunice eficient metodologia, rezultatele activității specifice - să integreze eficient cunoștințele de la celelalte discipline

7.2 REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII

CUNOȘTINȚE

- Studentul descrie, înțelege și explică principiile de reglare și rolul sistemului endocrin
- Însușirea conceptelor și terminologiei specifice endocrinologiei

• Studentul recunoaște și descrie bazele fiziopatologice și tabloul clinic al bolilor endocrine • Studentul dobândește cunoștințe asupra consecințelor dezechilibrelor hormonale • Studentul dobândește abilitatea de a efectua anamneza și examenul clinic al pacientului cu patologie endocrină • Studentul dobândește capacitatea de a elabora un plan specific de diagnostic și tratament individualizat și adaptat vârstei, sexului, statusului nutrițional și metabolic al pacientului cu afecțiuni endocrină, urmărește aplicarea măsurilor curative și profilactice și evaluează rezultatele în contextul medical, comunică și cooperează eficient cu echipa medicală, pacientul și familia acestuia • Studentul promovează multidisciplinaritatea, principiul medicinei bazate pe dovezi și abordarea holistică a pacientului • Studentul promovează măsuri educative de îmbunătățire a stării de sănătate a populației, identifică probleme și se implică în rezolvarea lor • Studentul comunică eficient datele referitoare la activitatea specifică desfășurată
APTITUDINI • Studentul/absolventul apreciază și determină corect starea de sănătate pacienților, diferențiază normalul de patologic, necesitatea măsurilor profilactice și curative, folosind cunoștințe teoretice și practice integrate, asumându-și responsabilitatea și colaborând interdisciplinar • Studentul este deschis spre dobândirea de repere morale, formarea unor atitudini profesionale și civice care să-i permită să fie corect, onest, neconflictual, cooperant, înțelegător în fața suferinței, disponibil să ajute oamenii, interesat de dezvoltarea comunității • Studentul cunoaște și respectă etica profesională, diversitatea și multiculturalitatea • Studentul dobândește și își dezvoltă abilitățile de comunicare, de lucru în echipă, manifestă receptivitate la nou și flexibilitate • Studentul își dezvoltă abilitățile de a utiliza tehnologia informației și a comunicării
RESPONSABILITATE ȘI AUTONOMIE • Studentul manifestă deschidere către învățarea pe tot parcursul vieții și conștientizează necesitatea studiului individual ca bază a autonomiei personale și a dezvoltării personale și profesionale • Studentul valorifică optim și creativ propriul potențial, manifestă inițiativă și implicare în activități educative și științifice în comunitatea academică

8. CONȚINUTURI

8.1Curs (unități de conținut)	Nr. ore
1. PRINCIPII GENERALE DE ENDOCRINOLOGIE. Sistemul endocrin: glandele endocrine, sistemul endocrin difuz, hormonii, receptorii hormonal. Homeostazia; rolul integrativ al sistemului nervos, sistemului endocrin și sistemului imun, Transportul și metabolismul hormonilor. Mecanismele de acțiune ale hormonilor. Reglarea sistemului endocrin: reglarea nervoasă, reglarea prin feed back, controlul genetic, cronobiologia- bioritmurile hormonale	1
2. HIPOTALAMUSUL. Anatomie, fiziologie, neurosecreția și neurohormonii. Patologia hipotalamică: sindromul de întrerupere a tijeii hipotalamo-hipofizare, diabetul insipid.	1
3. HIPOTALAMUSUL. Hipogonadismul hipogonadotrop, pubertatea normală și patologică, anorexia nervosa, amenoreea hipotalamică funcțională.	1
4. HIPOFIZA. Anatomie, fiziologie. Tumorile hipofizare, adenoamele hipofizare nesecrete și secretante (prolactinomul, acromegalia, boala Cushing, gonadotropinomul, thyrotropinomul), craniofaringiomul.	1
5. HIPOFIZA. Insuficiența hipofizară la adult și copil. Tulburările creșterii. Coma hipofizară.	1
6. TIROIDA. Anatomie, fiziologie, metabolismul iodului. Tiroida și sarcina. Gușa endemică.	1
7. TIROIDA. Tirotxicoza. Hypothyroidismul, mixedemul congenital, coma mixedematoasă.	1
8. TIROIDA. Tiroiditele. Nodulii tiroidieni. Cancerul tiroidian.	1
9. PARATIROIDELE Anatomie, fiziologie Hiperparatiroidismul. Hipoparatiroidismul. Osteoporoza.	1
10. SUPRARENALA. Anatomie, fiziologie. Insuficiența adrenală acută și cronică. Sindroamele autoimune poliendocrine.	1
11. SUPRARENALA Hiperkortizolismul. Principiile corticoterapiei. Hiperaldosteronismul. Hiperplazia adrenală congenitală.	1
12. MEDULOSUPRARENALA Anatomie, fiziologie. Feocromocitomul și paragangliomul	1
OVARUL. Anatomie, fiziologie. Menopauza.	
13.. OVARUL. Hipogonadismul hipergonadotrop. Sindromul de ovar polichistic. Infertilitatea.	1
14. TESTICULUL. Anatomie, fiziologie. Hipogonadismul hipergonadotrop.	1
DEZVOLTAREA SEXUALĂ normală și patologică.	
TOTAL	14

8.2 Lucrări practice (subiecte/teme)	
1. Particularitățile foii de observație clinică în endocrinologie. Teste dinamice de evaluare a funcționalității axelor endocrine. Patologia hipotalamică- prezentări de cazuri.	1
2. Patologia hipofizară. Interpretarea investigațiilor imagistice și hormonologice, prezentări de cazuri.	1
3. Patologia hipofizară. Evaluarea tulburărilor de creștere; morfometrie, curbe de creștere, vîrsta osoasă, calcularea înălțimii țintă, a scorului deviațiilor standard pentru înălțime, teste dinamice care obiectivează deficitul de GH, monitorizarea creșterii. Prezentări cazuri- hipostaturalitate.	1
4. Patologia tiroidiană. Examenul clinic al tiroidei, explorarea imagistică și hormonologică Tirotoxicoza, hipotiroidism- prezentări de cazuri.	1
5. Patologia tiroidiană. Algoritmul diagnostic al nodulului tiroidian. Noduli tiroidieni, cancer tiroidian- prezentări de cazuri.	1
6. Patologia tiroidiană. Mixedem congenital, hipotiroidism la copil, gușă- prezentări de cazuri.	1
7. Patologia tiroidiană. Tiroidita cronică, sindroame poliendocrine autoimune- prezentări de cazuri.	1
8. Patologia paratiroidiană. Hipoparatiroidism, hiperparatiroidism primar- prezentări de cazuri.	1
9. Osteoporoza primară și secundară- prezentări de cazuri.	1
10. Patologia suprarenală. Insuficiența suprarenală, hiperplazia adrenală congenitală- prezentări de cazuri.	1
11. Patologia suprarenală. Hiperkortizolismul- prezentări de cazuri. Corticoterapia- indicații, alegerea glucocorticoidului adecvat, efecte adverse, cronoterapia, reducerea dozelor, încetarea tratamentului, hipoadrenalismul terțiar, sindromul de deprivare glucocorticoidă. Adrenal disorders. Hypercortisolism- case presentations. Corticotherapy- indications, choosing an appropriate corticosteroid, side effects, timing, tapering, stopping, tertiary hypoadrenalism, glucocorticoid deprivation syndrome.	1
12. Hipertensiunea endocrină. Hiperaldosteronismul, feocromocitomul- prezentări de cazuri.	1
13. Patologia ovariană Sindromul ovarelor polichistice, insuficiența ovariană, sindromul Turner, infertilitatea- prezentări de cazuri.	1
14. Patologia testiculară. Tulburările de dezvoltare sexuală- prezentări de cazuri.	1
TOTAL	14
BIBLIOGRAFIE Sub redacția Mihaela Popescu, Corina Lichiardopol (ed). Endocrinologie, Editura Medicală Universitară, 2021, ISBN 9789731063225 Melmed S, Auchus R, Goldfine A, Rosen C, Kopp P (eds). Williams Textbook of Endocrinology, 15th Edition, Elsevier, 2024, ISBN 9780323932301 Longo D, Fauci A, Kasper S, Hauser S, Jameson L, Loscalzo S, Holland S, Langford C (eds). Harrison's® Principles of Internal Medicine, 22nd edition, Part 12 Endocrinology and Metabolism, McGraw Hill LLC, 2025, ISBN 9781265979317	

9. COROBORAREA CONȚINUTURILOR DISCIPLINEI CU AȘTEPTĂRILE REPREZENTANȚILOR COMUNITĂȚII EPISTEMICE, ASOCIAȚIILOR PROFESIONALE ȘI ANGAJATORI REPREZENTATIVI DIN DOMENIUL AFERENT PROGRAMULUI

Disciplina de endocrinologie este o disciplină de specialitate obligatorie de mare importanță pentru pregătirea nutriționistului, avînd în vedere rolul capital al sistemului endocrin în homeostazia organismului și impactul major al bolilor endocrine asupra statusului nutrițional. Studiul endocrinologiei conferă studentului noțiuni teoretice și practice indispensabile abordării intervenției nutriționale. Competențele și abilitățile dobîndite de studenți, structura temelor, accentul pe competențele practice și integrarea abordărilor moderne (principii de medicină bazată pe

dovezi, comunicare cu pacientul) răspund nevoilor actuale ale pieței muncii și ale contextului clinic real în care viitorii nutriționiști vor activa.

10. REPERE METODOLOGICE

Forme de activitate	Tehnici de predare / învățare, materiale, resurse: expunere, curs interactiv, lucru în grup, învățare prin probleme/proiecte etc. Activitatea didactică se desfășoară în format mixt Endocrinologie/ Diabet, nutriție și boli metabolice
Curs	Se folosesc următoarele metode combinate: prelegere interactivă, conversație euristică, dezbateră, problematizarea, exemplificarea.
Lucrări practice	Se folosesc următoarele metode combinate: aplicații practice, exemplificare prin prezentări de cazuri clinice, problematizarea, conversație euristică, studiu de caz, demonstrații, exerciții de comunicare și colaborare în echipă
Studiu individual	Documentare înainte de fiecare curs și fiecare lucrare practică, documentare înainte de examen

11. PROGRAM DE RECUPERARE

Recuperări absențe	Nr. absențe care se pot recupera	Locul desfășurării	Perioada	Responsabil	Programarea temelor
	3	Sediul disciplinei	În cursul semestrului	Asistent de grupă	Săptămânal
Program de consultații/ cerc științific studențesc	Săptămânal / Săptămânal	Sediul disciplinei	În cursul semestrului	Titular disciplină	Săptămânal
Program pentru studenții slab pregătiți	Lunar	Sediul disciplinei	În cursul semestrului	Titular disciplină	În funcție de necesitățile studenților

12. EVALUARE

Tip de activitate	Forme de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Evaluare formativă prin sondaj în timpul semestrului Sumativă în timpul examenului	Examen tip grilă/ Sistem grilă cu ajutorul platformei	70%
Lucrări practice	Evaluare formativă prin lucrări de control tip grilă sau/și descriptive, sondaj în timpul semestrului. Evaluare periodică în timpul semestrului	Examen scris/tip grilă	30%
Verificările periodice	-	-	-
Evaluarea activității individuale	-	-	-
Standard minim de performanță	Minimum 50% la fiecare componentă a evaluării		

13. PROGRAME DE ORIENTARE SI CONSILIERE PROFESIONALĂ

Programe de orientare și consiliere profesională (1 oră/lună)

Programare ore	Locul desfășurării	Responsabil
Ultima vineri a fiecărei luni	Clinica de Endocrinologie	Titular disciplină

Data avizării în departament:

Director departament,
Prof. Univ. Dr. Cristin VERE

Coordonator program de studii,
Prof.univ.Dr. Georgeta Ligia Stănescu

Titular disciplină,
**Șef Lucrări dr. Răducanu Lichiardopol
Corina**

